

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, 16 kwietnia 2002 r.

35505

RPO/353935/2000/VII

Pani
Barbara Piwnik
Minister Sprawiedliwości
Prokurator Generalny
WARSZAWA

Szanowna Pani Minister,

W dniach 8-19 maja 2000 r. delegacja Europejskiego Komitetu do spraw Zapobiegania Torturom oraz Nieludzkiemu lub Poniżającemu Traktowaniu albo Karaniu (CPT) przeprowadziła w Polsce okresową lustrację wybranych miejsc przymusowego pozbawienia wolności obywateli. Lustracją objęto: policyjne izby zatrzymań, policyjne izby dziecka, izby zatrzymań Straży Granicznej, ośrodki dla obcokrajowców oczekujących na deportację, szpitale psychiatryczne, izby wytrzeźwień oraz areszt śledczy i zakłady karne.

Pomimo upływu prawie dwóch lat od przeprowadzenia lustracji, zarówno społeczeństwu polskiemu, jak i krajowym instytucjom i organizacjom, które działają na rzecz ochrony praw obywateli, nie są znane ustalenia podjęte przez delegację Komitetu oraz stanowisko polskiego rządu w sprawie wydanych przez Komitet zaleceń. Tymczasem, zgodnie z art. 11 Europejskiej Konwencji z dnia 26 listopada 1987 r. o zapobieganiu torturom oraz niehumanicznemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu, na żądanie zainteresowanego państwa Komitet publikuje swoje sprawozdania wraz z wszelkimi komentarzami tego państwa.

W wydanych dokumentach Komitet wielokrotnie podkreślał, że formułowane przez jego delegację zalecenia i sugerowane ulepszenia nie są wyrazem krytyki państwa - strony, ale stanowią środek służący do zapobiegania i eliminowania aktów niewłaściwego traktowania osób pozbawionych wolności. Oceniając warunki izolacji, Komitet odwołuje się do odpowiednich standardów międzynarodowych, zawartych w konwencjach,

orzecznictwie międzynarodowych organów sądowych i pozasądowych oraz zaleceniach Narodów Zjednoczonych i Rady Europy.

Wszystko to sprawia, że ustalenia i wnioski sformułowane przez delegację Komitetu mogą zawierać cenne wskazania, które będą pomocne przy poszukiwaniu i wprowadzaniu w życie rozwiązań służących wzmocnieniu ochrony osób pozbawionych wolności. W Polsce takiego wzmocnienia i poprawy wymaga zwłaszcza sytuacja osób przebywających w aresztach śledczych i zakładach karnych.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147) zwracam się do Pani Minister o podjęcie działań zmierzających do opublikowania sprawozdania Komitetu do spraw Zapobiegania Torturom oraz Nieludzkiemu lub Poniżającemu Traktowaniu albo Karaniu z przeprowadzonej w dniach 8-19 maja 2000 r. lustracji w Polsce wraz z odnoszącym się do niego końcowym sprawozdaniem polskiego rządu.

Z wyrazami szacunku
/-/ Prof. dr Andrzej Zoll